

FONTOS **Exkluzív interjú: Nukleáris terrorizmus, hogy foglyokkal dolgoztatnak a megszállók a csernobili atomerőműben**

FONTOS **Túlélni az ágyúzást és a tankokat megállítani – így készülnek Kijev ostromára**

	Σ 6 398 615	Σ 2 338			
	Elhunytak	Fertőzöttek			
	+50	+2 068			
IRÁNYTŰ	Σ 44 653	Σ 1 814 362	Szilárd	USD 345,80 Ft	5 °C
BELFÖLD	KÜLFÖLD	GAZDASÁG	KULT	VÉLEMÉNY	TECH-TUD
SPORT	FOMO	24 ÓRA	BLOG	VIDEÓ	PODCAST

22

Magyarországon jelenhetett meg a betiltott ukrán könyv

2022.03.01. 08:48

A kötet ruszin népdalokat, szerb balladák ukrán nyelvű fordításait és három galíciai ukrán költő verseit tartalmazta.

A kézirat veszélyessége nyilvánvaló volt. Az összeállítás szakított az egyházi szertartások nyelvével és a konzervatív egyházi helyesírással is. Világosan kiderült belőle, hogy ukrán népnyelven is lehet irodalmi igényű verseket írni, amiből aztán veszedelmes gondolatok szökhetnek szárba. Például, hogy az ukránoknak is joguk van a saját nyelvükhöz és kultúrájukhoz. Az ilyesminek a lembergi hatóságok sem örültek, Oroszország ukrán nyelvű vidékein azonban lázításnak minősültek. Mindez a XIX. század első felében történt, és Nyáry Krisztián írt róla a Facebookon.

Nyáry Krisztián
körülbelül 2 hete

„Nem marad más, mint a szabad Magyarország”
Budán jelent meg az ukrán irodalom legfontosabb kötete

„Próbára tettem képességeimet ukrán nyelven, az anyanyelvemen, amely különbözött a moszkvaitól és az egyházi szlávától, és szerettem volna megalapozni a fejlődését, s ennek révén pótolni irodalmi nyelvünk hiányosságait”. Markiján Saskevics költő 1837-ben tett vallomást Venedikt Levickij lembergi cenzor előtt, aki felelősségre vonta, amiért két társával a lembergi hatóságok megker... [Továbbiak](#)

569   2   118

Birodalmi érzékenység

Markiján Saskevics költő 1837-ben tett vallomást a lembergi cenzor előtt, aki felelősségre vonta, amiért két társával a lembergi hatóságok megkerülésével Budán adták ki ukrán nyelvű verseskötetüket.

Próbára tettem képességeimet ukrán nyelven, az anyanyelvemen, amely különbözött a moszkvaitól és az egyházi szlávától, és szerettem volna megalapozni a fejlődését, s ennek révén pótolni irodalmi nyelvünk hiányosságait

– mondta Markiján Saskevics.

Lemberg, azaz Lviv városa az osztrák birodalomhoz tartozó Galícia fővárosa volt, a cenzor dolga pedig a bécsi udvar politikai szempontjainak érvényesítése volt, és ez még egy szerelmes versgyűjtemény esetében is komoly mérlegelést igényelt. Éppen ezért az előző évben – a baráti orosz birodalom érzékenységre tekintettel – a cenzúrahivatal nem engedélyezte a kötet kiadását.

Saskevics 1833-ban szervezte meg két barátjával, Ivan Vahiljevicsel és Jakov Holovackijjal azt az irodalmi csoportot, amely a ruszi/ruszin/rutén/ukrán nyelvű népköltészet összegyűjtését és egy új, ukrán irodalmi nyelv megteremtését tűzte ki célul.

KÖLTÉSZET AZ EGYSZERŰ FÖLDMŰVESEK NYELVÉN?

Mindez annyira érthetetlen elképzelésnek tűnt, hogy környezetük gúnyosan „ukrán triásznak” nevezte el őket. Ők viszont büszkén kezdték viselni ezt a nevet. Helyesírási reformot hirdettek, iskolai olvasókönyvet szerkesztettek, végül pedig Hajnal címmel összeállítottak egy versgyűjteményt. Ez utóbbi kiadását tiltotta meg a lengbergi cenzúrahivatal.

Budapesten egy példányt őriznek

A triász tagjai nem adták fel. Először úgy tervezték, hogy Bécsben engedélyeztetik a kötet kiadását, hátha a birodalom fővárosában liberálisabban viszonyul hozzájuk a cenzúra. Tévedtek. Harmadszorra is próbálkoztak, mégpedig Magyarországon, és ezúttal szerencsésük volt. Az almanach Dnyeszteri sellő címen megjelent a Budai Egyetemi Nyomda kiadásában, a megjelenés dátumaként 1837 szerepel a borítón. Ma ezt tekintik az ukrán nemzeti irodalom egyik legfontosabb kiadványának.

Az ezer példányból néhányat már pesti barátaik között kiosztottak a szerzők, 800 példányt pedig Galíciába szállítottak. Azonnal kitört a botrány, utólag betiltották a kötetet. Mai ismereteink szerint jelenleg a világon 40 példány található a Dnyeszteri sellőből, a budapesti Egyetemi Könyvtárban a nyomdából kapott egyik első példányt őrzik.

A Meta továbbra is korlátozza az Index Facebook elérését, így hiába követ minket, híreink nem követik Önt. Facebook-videón mutatjuk, mi lehet ennek az egyik ellenszere, de ha első kézből akar értesülni a legfontosabb hírekről, töltsd le az applikációnkat az App Store-ból vagy a Google Playből, illetve kövesse Twitter-csatornánkat!

FACEBOOK

INDEX TWITTER

Süti beállítások © 1999-2022 Index.hu Zrt.